

B 10666

Organ för svenskarna i Estland.

Sf 8854

TJUGO ÅR.

Med 1937 års början begynner också Kustbon sin tjugonde årgång. Det är ingen lång tidsrymd som Kustbon kan blicka tillbaka på, men vi kunna vara glada över att den anspråkslösa budbäraren, förbindelselänken estlandssvenskarna emellan, kunnat rida ut alla stormar och skiftande öden under de två decennierna. De senaste tjuo åren ha icke varit vanliga tider i vårt lands historia, utan det har varit omvälvningens och nydaningens tidevarv för Estland och det är självklart, att en liten minoritetstidning i sådana tider har många svårigheter att kämpa med. Men vi klaga icke utan äro tvärtom tacksamma att vi även från myndigheternas sida vunnit förståelse och erkännande för vår lilla tidning, varom de små understöd, som då och då kommit tidningen till del, bära ett ojävigt vittnesbörd.

Alla som förr, nu, eller i framtiden komma att arbeta med tidningen äro medvetna om de svårigheter som funnits och fortfarande komma att finnas, men dessa svårigheter äro till för att övervinnas, och vi tro fast på att Kustbon även i fortsättningen kan utkomma och fylla de anspråk som man med rätta ställer till den. Om vi se tillbaka på Kustbons första nummer, uppställer den ett program, som den sökt följa och som den alltfört kommer att följa, nämligen det som uttryckts i dessa ord: "Den svenska folkstammen här i Öster-

sjöprovinserna har isynnerhet nu, under denna nydaningens tid, många intressen att iakttaga och försvara. I kampen för sin tillvaro är sammanhållningen av största behov. För att främja dessa syftemål utkommer den lilla tidningen "Kustbon". Den vill vara en budbärare för svenskarna härute, påminna oss om våra plikter, befrämja våra politiska och medborgerliga rättigheter, och enligt förmåga bidra till det allmänna bästa och våra enskilda behov. Kustbon öppnar sina spalter för alla som hava intresse för vår sak, och väntar bidrag från alla våra bygder." Detta program fast nu tjuo år gammalt, är lika aktuellt än i dag och kommer väl att bli det så länge svenskar bygga och bo på Estlands öar och kuster.

Vidare ställer i det första nummeret signaturen J. N-n en fråga: "Vad månede väl varda av detta barn? Skall det möjligtvis genast efter att hava skadat dagens ljus få sluta igen? Skall den möjligen få föra en hård kamp för sin tillvaro för att slutligen av brist på understöd ändå gå under? Eller skall den röna den kärlek och vård, som är förutsättningen för dess allsidiga utveckling?" Denna J. N-n:s fråga har många gånger visat sig vara berättigad, men vi se ändå att detta lilla barn har fått leva och växa och nu gått in i sitt tjugonde år.

J. N-n tillägger att ett exemplar av Kustbon i varje svenskt hem, kan ge klart svar på över-

skriftens bävande fråga. "Det är alltjämt på samma sätt. Kustbon måste finnas i varje svenskt hem i Estland. Men även varje estlandssvensk, bosatt utom Estlands gränser borde hålla sig med Kustbon, där han bäst kan följa med sina landsmäns öden. Även alla de rikssvenskar, som äro intresserade för sina landsmäns öden i Estland, liksom de svenskar som för några år sedan flyttade ut från Gammal-Svenskby och nu bo i Sverige, borde känna det som sin plikt att genom prenumeration stödja estlandssvenskarnas organ Kustbon.

Därmed vill Kustbons redaktion önska sina läsare och vänner ett Gott Nytt År och hoppas under det nyss började året få glädjas åt stort intresse och god hjälp från alla. Red.

Sy föreningen

för svenska läsrummet i Tallinn samlas onsdagen den 13 jan. kl. 5 em. hos prostinnan Nilsson, Kentmannigatan 11-b.

Konfirmation i Noarootsi.

Den 6 december ägde konfirmation av svenska gossar rum i Noarootsi efter förhör i prästgården föregående dag. Följande ynglingar blevo konfirmerade: Johannes Errita, Gottfrid Greisman, Gunnar Heldring, Felix Sedman, August Strumback, Rudolf Zeisig samt Evald Zeisig. I samband med konfirmationen begingo de unga jämte några av deras föräldrar Nattvarden.

Tankar och livsproblem.

Ofta vill människan söka felet utom sig själv, då någonting är annorlunda, än hon skulle önskat det. Grandet i nästans öga ser man bättre än bjälken i sitt eget. Det är mänskligt, men borde vi inte försöka få vår strävan i annan riktning! Vore det inte lyckligare, om vi, i st. f. att leta efter fel hos nästan, uppspårade och ställde till skallgång efter svagheter och brister hos oss själva!

Liksom alla människor ha vi estlandssvenskar våra livs- och existensproblem. Ha vi då i detta nu något annat att tänka på än vi haft under gångna tider? Utan tvivel. Allting förändras. Utvecklingen bär fram ständigt nya uppgifter. Vi måste följa med tiden och utvecklingen. Vi få inte invagga oss i den tron, att allting är bra som det är. Göres inga framsteg, så betyder detta undergång med tiden.

Du skall äta ditt bröd i ditt anletes svett, lydde orden till de första människorna. Det verkar kanske som en dom, men det är livslag, lag till verksamhet och utveckling, lag till sund utveckling för kropp och själ, ty endast genom verksamhet och träning kunna såväl de kroppsliga som de själsliga krafterna stärkas och utvecklas. Och då själ och kropp stå i nära kontakt med varandra, må vårt mål bli: till kroppslig och andlig styrka!

Det finns ganska många bland oss, som sakna kärlek till arbete. Vi gå kanske och drömma om att det idealiska livet är detta, att man inte behöver arbeta, utan i stället gå och slå dank dagarna i ända. Det finns t. o. m. sådana, som ringakta företagsamma och arbetsamma människor, som arbeta från tidigt på morgonen till sent på kvällen. Som barn tyckte jag också att arbetet var av ondo då jag då och då blev tvungen att gå från mina leksaker för att utföra någon nyttig syssla. En stor del av vår utvandrande ungdom far just ut för att få "leta" (lättare). Man går ungefär och tänker, att „stekta sparvar skola flyga i munnen på en“, bara man kommer ut. Men

verkligheten bjuder på annat.

Om man på andra ställen har det bättre ställt än vi, så är det just genom arbete, som sådant ernåtts. Varor äro produkt av arbete. Av ingenting vander ej någonting.

Vilja vi förvärva någonting, så måste vi arbeta. "Det är lagen, gör sen som du vill!" Men ett planlöst arbete ger dock ej något resultat. Man måste veta, vad man gör. Men det är ej alltid fallet med oss. När det gäller lantushållning, så är det många, som inte veta, varför det ena eller andra göres. Man följer mest gamla traditioner. Och det är klart, att man genom ett sådant famlande inte kan nå önskade resultat eller göra några framsteg. Traditioner äro nog värdefulla, men man måste förstå dem. Man måste ha kunskap. Kunskap är makt, säger ett ordspråk, och i detta, liksom i andra ordspråk ligger en djup sanning. Man kan skaffa sig kunskap genom att bevista skolor eller genom att läsa litteratur på egen hand. Men det behövs intresse och god vilja. Viljan klarar lasset härvidlag lika bra som vid vilken annan sak som helst. Med god vilja får man allt.

Men det ser ut, som om intresset och den goda viljan vore för knapp för en del av oss. Unga kunna sitta och fördriva tiden på ett mycket onyttigt sätt. (Huru är det i er hemtrakt?) Vi ha Birkas, där kunskap kan inhämtas på billigaste sätt och där intresse för framåtsträvande väckes. Men alla, som ha möjlighet och borde besöka Birkas, göra det ej. Man går i stället och "slår dank". Detta är ej vägen till framgång.

Vi ha också en givande andlig källa i biblioteken. Men man måste vid boklån se till att få goda böcker. Det borde ej vara värdelösa skröppromaner, som vi ha kapplöpning efter. Vi måste försöka få tag i värdefulla och nyttiga böcker. Dessa behöva ingalunda alltid utgöras av facklitteratur.

Vi äro till största delen ett jordbrukarfolk. Och väl är, att

så är fallet. Ty bönderna äro goda medborgare: de äro landets styrka. Lantbruksarbetet är det bästa arbetet för själ och kropp. Jordbruksbefolkningen är bästa garantien för släktets fortbestånd. Det har visat sig, att jordbrukarsläkter, där gårdarna gått i arv inom samma släkt, bibehållit sig bäst. Släkter, som ägnat sig åt annan verksamhet, ha dött ut fortare. Låtom oss därför samla vår kärlek och kraft kring hembygden och fädernejorden! Det är vår heliga plikt att upparbeta, förbättra och försköna vår hembygd. Våra hemman äro ej så värdelösa, som man ofta går och inbillar sig. De behöva endast upparbetas. Det lönar sig ej, och går inte i längden, att bearbeta de magra sand- och grusbackarna och låta den bättre jorden ligga nästan oanvänd. En bättring måste fås till stånd! På många ställen äro ägorna delade i ett otal många skiften, vilka ofta ligga långt ifrån varandra. På sådana ställen måste man få jordmätning till stånd. Förr eller senare komma förändringar i dessa spörsmål, och ju förr desto bättre. Och där finns det nog arbete, och då också bröd för mer än oss. Men om vi vandra ut och slösa bort vår kraft och senare som brutna män och kvinnor återvända nästan fattiga, så är det till skada för vår hembygd. Även om en och annan förtjänat en summa penningar under en lång bortovaro, så är deras värde inte så stort, som om man lagt hela denna arbetskraft ned på att upparbeta hemmet och hembygden.

I kusttrakterna är intresset för hemmets jord ganska litet. Längtan till havs är så mycket starkare. Men frågan är, om detta i alla avseenden är lyckligt. Nästan hela den manliga befolkningen söker sig ut till havs. Och hemmet kommer därigenom att vanskötas. På hösten kan det ofta gå såsom en yngling yttrade: "Man arbetar hela sommaren på sjön, men om inte far hemma på vintern ger mat åt en, så svälter man ihjäl."

Ett sådant förhållande är ju på tok. Om man får mat på

Guldrörlöpp

firades Annandag Jul av kyrkovärden Anders Treiberg i Rikholdi och hans hustru Tio, född Thomson. Det lyckliga äktenskap, som förenat dem sedan jultiden 1886, har väl-signats med icke mindre än 12 barn, bland vilka flera dock nu äro avlidna. Barnbarnens antal närmar sig redan tjoget. Flera av sönerna vistas i Förenta Staterna. Guldrörlöppet firades med en bjudning för släkt och vänner i kyrkovårdshemmet i Ölbäck. Kyrkovärden Treiberg sköter alltfört sin befattning såsom tillsyningsman för Rosleps kapell, en post, som han i många år med osviktig plikttröhet förestått. På grund av detta sitt ämbete har han i sitt hem ofta fått mottaga både långväga och talrika gäster, som haft ärendet till kyrkan, såsom Ceciliakören år 1935, en del av biskop Rahamägis följeslagare samma år samt för-liden sommar Folkungakören. I samband med kyrkovårdsparets högtidsdag gå säkert många tacksamma tankar till dem från båda sidor av både Östersjön och Atlanten.

vintern från hemgården, så borde man ju i gengäld hjälpa till med arbetet på sommaren. Sjöfarten bör inte avskaffas, men en kraftfördelning borde genomföras, så att en del av männen ordentligt sköta om gården och resten om "havet".

Om vi än arbeta på åkern eller på havet, så höra vi dock fosterlandet och hembygden till. Där bo fädernas andar och minnen. Där tonar emot oss från alla stigar och vrår sången "på älskat modersmål". Där utgår också från vårt inre en önskan, att den även i stundande tider må ljuda "från strand till strand" i vår älskade svenskbygd. För att så skall ske, måste vi enigt hålla tillsammans och stå i broderlig förbindelse med varandra. Därvidlag få vi ej ringakta Kustbons betydelse som upprätthållare av förbindelserna. Måtte denna lilla förbindelselänk få bära hälsningar och sång från strand till strand och samla oss till enig kamp för fädernas arv och torva. *August Bergman.*

Julen i Noarootsi.

En vacker inledning till julfirandet i Noarootsi var Gutanäsbarnens grantändning i kyrkan på kvällen den andra söndagen i adventet. Vid aktens början var kyrkan så gott som sänkt i mörker, endast ett par ljus vid mittelgången vägledde de inträdande. Efter en psalmvers talade khde Danell över ordet i 2 Petr. 1: "I gören väl, om I akten på det profetiska ordet, såsom på ett ljus, som lyser i en dyster vildmark, till dess att dagen gryr, och morgonstjärnan går upp i edra hjärtan". Därefter framträdde ett i sänder av söndagsskolebarnen i koret, uppläste en gammaltestamentlig profetia om Kristus samt tände ett ljus i den framför altaret uppställda granen. Särskilt djupt intryck gjorde det, när den minsta, en treårig flicka, kom fram och sade: "Se, Guds Lamm, som borttager världens synder", samt tände sitt ljus. När alla barnen läst sina ord, strålade granen i full belysning. En kort aftonbön och slutpsalm avslutade högtidligheten, som var den första i sitt slag i Noarootsi och säkert blev ett minne för livet för många barn och föräldrar.

Under själva juldagarna hölls som vanligt gudstjänster på både svenska, estniska och tyska. Till följd av khde Danells sjukdom tjänstgjorde härvid kandidaterna Herbert Rosensten och Ivar Pöhl. Till nyåret finnes det förhoppning om att den tredje av våra svenskspråkiga prästkandidater, hr Lindström, kommer till Noarootsi, varigenom församlingen skulle få göra bekantskap med alla dem, som vid snart inträffande ledighet kunna ifrågakomma som sökande till kyrkoherdebefattningen.

Troligtvis ha nucköborna nu för sista gången firat jul i kall kyrka. Församlingen har just dagarna före jul fått mottaga en vacker julklapp från Sverige i form av en stor, präktig kyrkokamin, lastad i sju lådor. Kaminen är en gåva från Österåkers församling i Sverige, vars kyrkoherde, Allan Abenius, varmt intresserat sig för saken. Belutet att skänka kaminen till

Noarootsi församling fattades redan för ett år sedan, men nucköborna saknade medel att bekosta frakten från Österåker. Sedan medlemmen av Österåkers församling, godsägaren Gunnar Santesson i höstas skingrat detta bekymmer genom att skänka emballering och frakt från Österåker till Stockholm, kunde den efterlängtade pjäsen antråda sin färd i september månad. Nu har även tullbefrielse beviljats, och kaminen står inpackad i prästgårdens vagnbod. Det blir nu kyrkorådets sak att klara frågan om byggande av skorsten på kyrkan. Nästa vinter skall det bli varmt i Noarootsi kyrka. Det må vara tillåtet att även i dessa rader giva uttryck åt församlingens tack till Österåkers församling och de båda män, som gjort en särskild insats för gåvans förverkligande.

Julen på Wormsö.

Man har varit van vid snö och några graders köld när julen firas, men denna jul regnade det både på julaftonen och julmorgonen. Trots regnet och snöslasket som duggade tätt just när folket skulle gå till julottan, hade dock en talrik menighet samlats att fira gudstjänsten i den gamla helgedomen. Kyrkan var som vanligt upplyst med levande ljus och med julgran framme vid predikstolen. Predikan hölls av t. f. prostén Hj. Pöhl och kyrkokören, under herr J. Ahlros ledning, sjöng några vackra julsånger. Vidare sjöng Herr A. Aspelin, från Tallinn ett par solonummer.

Annars förlöpte julhelgen som alla andra tidigare.

Ett glädjande tecken märktes dock: affärerna hade större omsättning än något år tidigare, vilket visar, att folket har haft bättre inkomster under det gångna året. Men även en annan sak märktes: en icke så liten del av de förtjänta pengarna användas till en sak som kunde undvaras och som vanligtvis inte skänker den rätta julglädjen, nämligen spriten.

Fridolin.

I båten.

Det var julafton. Jag satt i båten vid gamla hamnen och skulle över till Österby. Tåget från huvudstaden hade nyss anlänt och hämtat en stor skara julgäster. Det var otroligt många som skulle ut till byarna i svenskbygden till julen. Båten blev ända till trängsel fullsatt på några ögonblick, och dock skulle en stor del av resenärerna följa med andra båten efteråt. Man förstod knappt hur de små byarna hade kunnat undvara så mycket folk, utan att bli helt avfolkade. Där voro hela familjer med, men mest var det ensamma yngre personer, vilka tillfälligtvis sökt arbete i huvudstaden, när hembygden inte tycktes ha bruk för dem. Man såg även tecken av de återvändande goda tiderna: de flesta hade splitternya kläder, och det var käcka, belättna ansikten under herremanshattarna.

På bänken mitt emot mig satt en bonde med förgrämt ansikte. Jag hade så ofta sett honom, att jag aldrig förrän nu lagt märke till hur gammal den unge karlen verkligen såg ut. Han ägde en liten gård på andra sidan viken, han som de flesta, men fattigdom hade råkat bli hans ständiga sällskap, och han tycktes djupt medveten om det. Han plågades tydligen av att se så många glada människor. När så blicken gled kring bänkarna från den ena bonden till den andra, mötte man åter samma uttryck av dysterhet. De sutto och anställde jämförelser mellan sitt dagliga slit och arbetet i staden, de betraktade lönen för mödan och blevo mörka till sinnes. Vore de bara yngre, så skulle de kanske gett sig i väg från gårdarna, de också.

Jordbrukets ringa lön och dess låga anseende hålla på att avfolka svenskbygden. Andra trakter ha nog också del i den människoström, som drar från landsbygden in till städerna, men särskilt magra kusttrakter bruka få mottaga de starkaste lockelserna från öst och väst. Och för vår stam är varje utvandrare en förlust. Nu undrar jag: Om en yngling hade

utsikter att bli sin egen i hemtrakten, skulle han flytta då? Knappast. Trängseln i gårdarna och svårigheten att få uppehälle driver de yngre medlemmarna i familjerna att utvandra, de som skulle bildat stammens naturliga tillväxt. Och dock skulle de kunna finna sin utkomst här. Inne i svenskbygden och särskilt vid dess utkanter ligga stora ouppodlade områden. Vem vill leda befolkningsöverskottet dit? Vem kan skaffa medel för nybyggareanläggningar?

Inte vet jag om vi äro av äldre blod än andra, men det är beklämmande, att en stor del av vår ungdom skall strös kring främmande arbetsmarknader. Och det är något som går förlorat inte blott för hembygden, utan också för de utvandrande. Ännu står det för dem självklart att fara hem och fira jul, men efter några år skall gemensamheten med hembygden blott bestå i barndomsminnen och intet mera. Först på sena ålderdomen göra sig barndomsminnena åter gällande. Har man samspråk med en äldring, som på grund av förhållandena kommit ut bland främmande folk och in i en främmande församling, och som är ute i ärendet att skaffa sig en begravningsplats på den svenska kyrkogården, så vet man vad hans frid tillhör.

Och där jag satt i båten kände jag, att julgästerna till vår stilla vrå av världen förde med sig en störande fläkt av storstad och ytlig kultur. *Aibo.*

Drunkningsolycka

inträffade tidigt på morgonen den 22 dec. vid Österby brygga, då Adam Kärras från Klottorp skulle bege sig på juluppköp till Haapsalu. Han hade fört med sig till salu ägg och levande höns. Men i mörkret hade han troligen snavat, då han gick ombord på båten och hamnat i vattnet. Efter några minuter lyckades man få upp honom, men han kunde dock inte mera fås till livet. Läkaren förmodade, att han fått hjärtslag. Den omkomne som var 59 år gammal, sörjes närmast av hustru och en femtonårig son.

Läsrummet i Tallinn öppnat.

Med polismyndigheternas tillstånd har i dagarna det länge planerade svenska läsrummet i Tallinn öppnats. Som bekant har läsrummet inrymts i Svenska kyrkans eget hus, Rütli 9, våning nr. 4, inpå gården. Den lokal, som där disponeras, består av två rum och kök. Det större rummet är läsrum och till det mindre rummet har svenska församlingens pastors-expedition förlagts. Köket blir till nytta vid fester och samkväm. Inredningen består huvudsakligen av de möbler, som av församlingen anskaffats för pastorns räkning men f. n. icke användes av denne. Ett och annat fattas ännu men skall efter hand inköpas. Tidningar och lektyr finnes tillräckligt och mera är inom närmaste framtid att emotse.

Läsrummet har också redan invigts med en första julfest för sjömän. Söndagen den 3 jan. på en em. inkom Svenska Lloydångaren "Massilia" i Tallinns hamn, och på måndagsaftonen var en julfest anordnad i läsrummet för dess besättning. Det blev en mycket lyckad invigning. Pastor Nilsson predikade om "Frid på jorden", och fruarna Nilsson och Stahl medverkade med uppläsning. Fröken D. Pettersson och fru Stahl bidro med solosång. Ett rikligt kaffebord förhöjde också stämningen, vilken slutligen kulminerade, när julklappsutdelningen kom. De svenska givarinnornas glada julklappsrim förfelade icke sin verkan.

Läsrummet är öppet varje dag kl. 5—9 em. samt dessutom varje helgdag även vid gudstjänstens slut. Pastor träffas å expeditionen varje vardag 1/27—7 em.

Alla som förstå svenska språket äro hjärtligt välkomna. Särskilt uppmanas också alla estlandssvenskar, som tillfälligt befinna sig i Tallinn, att besöka läsrummet.

**Kom ihåg Kulturfondens
sparbössa!**

Brev från Rikholdi.

Mycket är nu för tiden annorlunda än under förfädernas dagar. Tacka vet jag när snödrivorna juletiden nådde upp till taket och vi som barn funno det trevligast att kunna åka kälke ned ifrån själva takåsen. Kallt var det också så det smällde i knutarna. Men nu! Ja, nu regnar det på självaste julkvällen och droppar tätt när man beger sig till julottan. Det kan för all del ha sina fördelar om man tänker på de stackars fattiga, som knappt ha en klabb ved att elda sina små kojor med. Men annat är det för bönderna, som inte ha möjlighet att få hem hö från skogen åt husdjuren.

Julen har redan flyttat över till minnenas värld. Kär och välkommen var den som alltid, fastän julbocken i st. för kälke fick färdas med kärra. Glädje och stämning har den bjudit på olika sätt. Barn, unga och gamla ha alla glatt sig på sitt vis. Skolorna ha haft sina julfester och föreningarna sina. Bl. a. firade S. O. V:s avdelning i Roslep lilla-jul i dec. för medlemmar och inbjudna. I kamratlig samvaro hade man bänkat sig kring julborden. Under tiden bjöds på körsång, deklamation och påhälsning av Lucia. Den unisona sången upptog dessutom en stor del av programmet. Då bullarna, som voro beställda, förgäves läto vänta på sig, ordnade några tjänstvilliga ungdomar om med mjukt rågröd, smör och skin-ka, varefter kaffet med smörgås lät sig väl smaka.

Trots det dåliga året hade julbocken inte dragit sig för att bege sig ut på julaftonen. Bl. a. hade lärarfolket på Rosleps skola besökts av honom och fått mottaga rikliga gåvor, för vilka de känna sig innerligt tack-samma.

Ja, nu äro vi redan inne i ett nytt år. Sommarväder är det allt fortfarande. På nyårsaftonen nedsände månen sitt milda augustiljus. Säkert blev mången betänksam, då han begav sig på nyårsvaka till Höbring, där den därvarande S. O. V:s avdelningen samlat sina medlemmar och inbjudna gäster för

Tillkännagivande.

På sitt sammanträde den 4 dennes uttalade Svenska Odlingens Vänners styrelse vissa önskemål angående den estlandssvenska tidningsfrågan. Då det för frågans lösning vore lyckligare endast med ett tidningsorgan, som då hade större möjligheter till utvidgning, har undertecknad gått med på styrelsens förslag att aktivt medverka i Kustbons redaktion så långt tid och möjligheter med-giva.

Samtidigt som detta meddelas vidtagas åtgärder för att Nya Kustbons prenumeranter för 1937 i stället för nämnda organ måtte få sig **K u s t b o n** tillsänd. Hoppas att denna övergång icke vållar några svårigheter.

Då alla vidare förklaringar torde vara överflödiga, återstår det mig endast att önska det gemensamma tidningsföretaget lycka och framgång i arbetet för estlandssvenskarnas bästa.

Tallinn i jan. 1937.

N. Blee.

Skolorna få jultidningar.

Strax före jul hade Svenska Lärarförbundet i Estland nöjet att genom Riksföreningens Stockholmslokalförening emot-taga ett större parti jultidningar. Lärarförbundets styrelse fördelade tidningarna mellan de olika skolorna och orterna. Det är i Riksföreningens och Lärarförbundets i Estland historia första gången, som en utdelning av jultidningar i så stor skala har kunnat företagas.

Till de ärade givarna och bokförlagen, främst Lindblads Förlag i Uppsala och Åhlén Åkerlunds Förlag i Stockholm samt till Riksföreningens Lokalförening i Stockholm, som haft hand om insamlingen av jultidningarna, uttalas härmed ett varmt tack.

Nuckö i december.

*Alex. Samberg,
Lärarförbundets sekreterare.*

att hälsa det nya året välkommet med ett trevligt program, som bl. a. upptog körsång, sketsch, tedrickning m. m.

Benkt.

Runö församling

har på kyrkostämman den 8 december uttalat önskan att utöver den bestämda tiden få behålla pastorsdiakon Isacsson som sin själasörjare. Ett i "Allsvensk Samling" synligt meddelande, att pastorsd. Isacsson skulle ha förordnats till kyrkoherde på ön är givetvis oriktigt, då pastorsd. Isacsson icke är prästvigd och khde Grönberg ännu innehar kyrkoherdebefattningen på Runö, ehuru han av sjukdom är förhindrad f. n. sköta den. Kyrkoherdetjänsten på Runö tillsattes f. ö. icke genom något förordnande utan genom val av församlingen i vanlig, i estländsk kyrkolag stadgad ordning. Runöbornas uttalade önskan är emellertid ett bevis på pastorsd. Isacssons popularitet på ön, och det är att hoppas, att utvägar skola finnas för ett förverkligande av deras önskan. För Rosleps kapellförsamling, där Isacsson hittills tjänstgjort måste man i så fall skaffa utbildning åt någon kyrklig lekmanpredikant av estlandssvensk nationalitet, eftersom nuvarande lagstiftning ställer hinder i vägen för anskaffande av en efterträdare från Sverige.

Gemensam julfest

firade svenska folkhögskolan och N. U. F:arna i december på folkhögskolan.

Festen var alltigenom lyckad. Programmet upptog hälsningsanförande, festtal, sång av ungdomsföreningens båda körer, bygdemålsberättelse, två tablåer, gluntsång, julgröt med den sedvanliga niandeln och folkdanser. Vidare utdelades pris i mjölkningstävlingen, julklappar m. m.

Till festen hade samlats c:a 150 personer, vilka glada och belättna återvände hem, sedan Modersmålets sång sjungits unisont.

Kulturfondens sparbössor

skola tömmas under januari-månad. Innehavare av sparbössor i Tallinn ombedjas inlämna dessa å pastorexpeditionen. Rütli 9-4, där pastor träffas varje vardag kl. 1/27-7.

Världen runt.

Engelsk-italienska Medelhavsavtalet undertecknades i Rom.

*

Roosevelt önskar en miljard dollar till USA:s försvara.

*

Ryska armén skall bli världens starkaste förklarade Stalin i ett nyårstal till de högre sovjetofficerarna.

*

USA ämnar utöva påtryckning på den europeiska politiken.

*

Tyskarna ha uppbringat ännu en spansk ångare och beskjutit en tredje.

*

Strejken inom USA:s bilindustri hotar bli jättestrejk.

*

Våldsam tyfusedemi har utbrutit i och omkring Madrid.

*

Påvens tillstånd har ytterligare försämrats och man har förlorat hoppet om hans tillfrisknande.

*

Madrid har åter bombarderats från luften. 35 personer dödades. Ett stort antal skadades.

Engelsk-Italienska Medelhavsöverenskommelsen.

Brittiska och italienska regeringarnas officiella meddelande om den ingångna Medelhavsöverenskommelsen har följande lydelse:

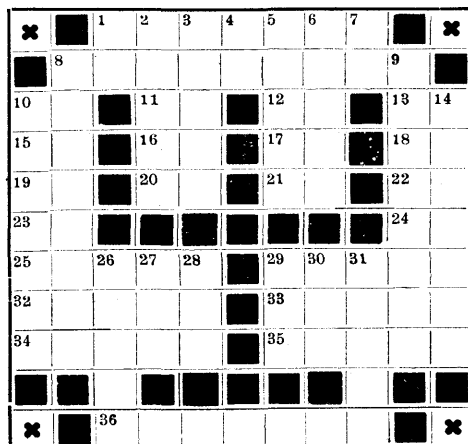
Brittiska regeringen och italienska regeringen, vilka besjålas av önskan att i den allmänna fredens och säkerhetens intresse i stigande grad bidra till att förbättra förbindelserna sinsemellan och mellan alla Medelhavsmakter och äro beslutna att respektera dessa maktors rättigheter och intressen, erkänna att fri infart, utfart och genomfart i Medelhavet är ett livsviktigt intresse både för de olika delarna av det brittiska riket och för Italien, och att dessa intressen på intet sätt äro oförenliga.

Kaparkriget i full gång.

Valenciaregeringens vägran att utlämna lasten och passageraren från Palos samt dess order till sina sjöstridskrafter att bekämpa tyska anfall mot deras handelsfartyg utanför spanska kusten anser Berlin som en öppen krigsförklaring.

Wilhelmsstrasse förklarar: "Vi nöja oss nu icke längre med en eller annan ångare utan våra kryssare komma fr. o. m. nu att kapa det ena röda fartyget efter det andra, så många vi få tag i". Völkischer Beobachter skriver: "Nu har kampen inträtt i sin avgörande fas. I denna kamp äro alla reguljära krigsreglar upphävida, ty här rör det sig om en permanent röd krigsförklaring."

Korsord nr. 9.

ning. 6. Kunna upptåg vara. 7. Mitt i hatt. 8. Täcker månet tak. 9. Föupplysningen. 10. Göres mönstret på tyget. 14. I Sverige. 26. Sällskapsnöje. 27. Utskjutande kaj. 28. Känd rågöprodukt. 29. Sjunga med bra —. 30. Gott för den hungrande. 31. Plantan i jorden.

Lösning insändes i urklipp eller avskrift till red senast den 25 jan. 1937. Först öppnade rätta lösningen belönas med bokgåva värde kr. 2.50. Uppgiv namn och adress.

Vet Ni

att 8000 svenskar bygga och bo i Estland sedan urminnes tider?

Vet Ni

att dessa 8000 utgöra svenskhetens yttersta utpost i Österled?

Vet Ni

att dessa 8000 svenskar ha sin egen tidning

Kustbon

Gå i dag till närmaste postkontor och prenumerera på KUSTBON. Den kostar endast 4 kr. per år. Därmed stöder Ni estlandssvenskarna i deras kamp för sitt modersmål.

Utgivare:

Svenska Odlingens Vänner

Redaktion:

M. Westerblom, ansvarig red.
A. Stahl.
N. Blees.
A. Aspelin.

Rüütli 3, Tallinn.

Tel. 470-08.

Prenumerationspris:

Inrikes	Utlandet
1 år Ekr 2:—	1 år Ekr. 4:—
1/2 „ „ 1:—	1/2 „ „ 2:—

Gudstjänster.

Svenska kyrkan i Tallinn:

Söndagen d. 10 jan. kl. 11 fm.
svensk högmässa, K. Nilsson.

Vågräta:

1. Högtidligt försäkra. 8. Underligt "djur". 10. Inte under. 11. Nyhetsförmedlare. 12. Lars Lindström. 13. Ytmätt. 15. Bör man ej gå över för att söka vatten. 16. Träd. 17. Vid jämförelse. 18. Nyttigt husdjur. 19. Ljudbeteckning. 20. Känt för ostadighet. 21. Brukar vara bland barnets första ord. 22. Rovdjur. 23. Utrop. 24. Slutet på hat. 25. Omtalad finlandssocken. 29. Gör bjärtat av kärlek. 32. Kvistigt. 33. Framtidsdröm. 34. Säges ofta afärsman vara. 35. Förkastas. 36. Bör man ej någon.

Lodräta:

1. Säger kossan. 2. En kvinna eller flera män. 3. Svans. 4. Ej vi eller ni. 5. Högtidlig uppmärksomhet. 6. Kunna upptåg vara. 7. Mitt i hatt. 8. Täcker månet tak. 9. Föupplysningen. 10. Göres mönstret på tyget. 14. I Sverige. 26. Sällskapsnöje. 27. Utskjutande kaj. 28. Känd rågöprodukt. 29. Sjunga med bra —. 30. Gott för den hungrande. 31. Plantan i jorden.